

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 256/2023
17.01.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Јелице Бојанић Керкез, председника већа, Весне Станковић и Радославе Мађаров, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Гавра Димитријевић, адвокат из ..., против туженог Јавног комуналног предузећа „Градско зеленило“ из Новог Сада, чији је пуномоћник Биљана Пантић Пиља, адвокат из ..., ради исплате, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 3248/22 од 09.11.2022. године, у седници већа одржаној дана 17.01.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужиоца изјављена против преиначујућег дела пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 3248/22 од 09.11.2022. године.

ОДБИЈАЈУ СЕ захтеви тужиоца и туженог за накнаду трошкова ревизијског поступка.

Образложење

Пресудом Основног суда у Новом Саду П1 344/2021 од 17.05.2022. године, делимично је усвојен тужбени захтев и тужени обавезан да тужиоцу исплати на име разлике између исплаћене и припадајуће зараде за период јануар 2018. – јануар 2021. године појединачно одређене новчане месечне износе, са законском затезном каматом, ближе одређено у изреци, а одбијен тужбени захтев тужиоца да се обавезе тужени да исплати тужиоцу за децембар 2017. године износ од 3.065,94 динара са законском затезном каматом од 15.01.2018. године до исплате. Тужени је обавезан да исплати тужиоцу на име трошкова парничног поступка износ од 100.180,00 динара, са законском затезном каматом од дана извршности пресуде до исплате.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж1 3248/22 од 09.11.2022. године, делимично је преиначена пресуда Основног суда у Новом Саду П1 344/2021 од 17.05.2022. године у усвајајућем делу, тако што је одбијен тужбени захтев тужиоца да му тужени исплати износе на име разлике између исплаћене и припадајуће зараде за

период јануар 2018. године - јануар 2021. године, преко појединачно одређених новчаних месечних износа, односно за одређене месечне износе са законском затезном каматом, како је то одређено у изреци, као и захтев за накнаду трошкова поступка преко износа од 31.075,00 динара, са затезном каматом на износ разлике од извршности до исплате, док су у преосталом делу одбијене жалба туженог и жалба тужиоца и потврђена првостепена пресуда у усвајајућем делу. Тужилац је обавезан да исплати туженом на име трошкова поступка по жалби износ од 21.800,00 динара.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужилац је благовремено изјавио ревизију, због битне повреде одредаба парничног поступка, погрешне примене материјалног права и погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања.

Тужени је благовремено поднео одговор на ревизију.

Ревизија је дозвољена на основу члана 403. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку - ЗПП („Службени гласник РС“ бр. 72/11 ... 10/23), па је Врховни суд испитао побијану пресуду у побијаном преиначујућем делу у смислу члана 408. ЗПП и утврдио да је ревизија неоснована.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности на основу члана 408. ЗПП. У ревизији се указује да је у поступку пред другостепеним судом учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 12. ЗПП. Међутим, због наведене битне повреде одредаба парничног поступка ревизија се не може изјавити, с обзиром на то да иста није прописана као разлог за изјављивање ревизије по одредбама члана 407. ЗПП.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је у утуженом периоду био у радном односу код туженог и обављао послове ..., са коефицијентом сложености послова 1,90 (1140 бодова) до априла 2020. године, односно 2,0 (1200 бодова) од маја 2020. године. У октобру 2014. године, тужени је исплатио основну зараду по вредности бода од 32,10 динара, у новембру исплатио основну зараду по вредности бода од 28,77 динара. Вредност бода од 28,77 динара исплаћивана је до децембра 2018. године, у 2019. години вредност бода је била 30,41 динара, а почев од 2020. године вредност бода је износила 32,10 динара. Тужени је применом одредби члана 111. Закона о раду и члана 5. Закона о привременом уређивању основица запосленима са нижим коефицијентом кориговао вредност бода до висине минималне зараде. У току 2018. године и 2019. године тужени је имао већи број запослених од броја који је ограничен Програмом пословања, док је у 2020. години и током целе године имао мањи број запослених од броја који је лимитиран Програмом пословања. У 2017., 2018., 2019. године исплатио је већи износ на име зараде од износа који му је одобрен Програмом пословања из разлога што је имао већи број запослених од броја који му је одобрен Програмом пословања и што је исплату накнаде трошкова на име регреса за коришћење годишњег одмора исплаћивао накнадно. Из наведених разлога тужени није добио сагасност оснивача на ЗИП обрасцима, јер је накнадним исплатама премашио масу средстава одобрених Програмом пословања. На основу налаза вештака утврђена је разлика неисплаћене зараде у две варијанте.

Првостепени суд је усвојио тужбени захтев за период јануар 2018. године – јануар 2021. године, у појединачно одређеним новчаним месечним износима са законском затезном каматом, са полазиштем на обрачун планиране масе средстава и реализоване масе зарада, те утврђене разлике од 762.544,00 динара и 27 прекобројних запослених у октобру 2014. године у односу на Програм пословања и просечне зараде за 27 запослених од 1.794.852,00 динара, што чини разлику од 2.557.396,00 динара на дан ступања на снагу Закона о привременом уређивању основица за обрачун и исплату плата.

Другостепени суд је преиначио првостепену пресуду и одбио тужбени захтев преко појединачно одређених новчаних износа, односно за одређене новчане износе, са траженом затезном каматом, са полазиштем на обрачун по коме су сви запослени код туженог имали право на зараду у складу са општим актима и законом, па се ради утврђења права на неисплаћену разлику у утврђеној висини расположивих, а неисплаћених средстава за октобар 2014. године, не може додати оно што је исплаћено прекобројним запосленим у односу на планирани број запослених, као и да сви запослени независно од тога да ли је испоштовано планирано смањење или није и да ли је накнада за регрес за 2014. годину исплаћена у наредној години имају право на исту вредност бода (на исту цену сата рада). По овом обрачуну висина разлике неисплаћене зараде је 8.713,46 динара.

Према оцени Врховног суда, на потпуно и правилно утврђено чињенично стање, правилно је другостепени суд применио материјално право.

На основу одредаба чланова 104, 105. - 107. и 110. Закона о раду („Службени гласник РС“ бр. 24/05 ... 95/18 – аутентично тумачење), тужиоцу припада одговарајућа зарада у складу са законом, општим актима и уговорима о раду.

Тужени је у складу са одредбама чланова 1, 4. и 5. Закона о привременом уређивању основица за обрачун и исплату плата, односно зарада и других сталних примања код корисника јавних средстава („Службени гласник РС“ број 116/14) од 01.11.2014. године био у обавези да основице за обрачун и исплату плата умањи за 10%, те му је било забрањено да повећава основице, коефицијенте и друге елементе, односно уводи нове елементе на основу којих се повећава износ плата и других сталних примања.

Одредбом члана 62. Закона о јавним предузећима („Службени гласник РС“ бр. 15/2016 и 88/2019) прописано је да уколико у јавном предузећу до почетка календарске године није донет годишњи, односно трогодишњи програм пословања, до доношења тог програма зараде се обрачунавају и исплаћују на начин и под условима утврђеним годишњим, односно трогодишњим програмом пословања за претходну годину.

Према Посебном колективном уговору за јавна предузећа Града Новог Сада и Колективном уговору туженог од 05.01.2016. године, запослени имају право на одговарајућу зараду са полазиштем на вредност радног часа, која се за све запослене утврђује за текући месец на основу планираних средстава за исплату зарада за одговарајући месец. Утврђена вредност радног часа може се променити у складу са измењеним околностима, о чему послодавац и синдикат код послодавца закључују споразум.

Имајући у виду наведени материјалноправни оквир, тужиоцу је правилно другостепеном пресудом призната разлика зарада у укупном износу од 45.626,77 динара, обрачуната са полазиштем на масу средстава која је туженом одобрена Програмом пословања за зараде, а која је требала бити основица за обрачун вредност радног часа и тужиоцу исплаћена зарада.

Врховни суд не прихвата наводе ревизије да је незаконитост туженог у располагању средствима зарада требало санкционисати тако што би се тужиоцу признала разлика која за основ обрачуна има и исплаћене зараде прекобројним запосленима. Наиме, утврђено је да су за исплату зарада у спорном периоду ненаменски коришћена и средства за регрес, као и да су право на регрес сви запослени остварили наредних година. Дакле, сви запослени, па и тужилац остварили су износе по основу зарада, који су резултат утврђеног ненаменског располагања средствима одобрених Програмом пословања, па је другостепени суд одлуку правилно засновао на обрачуну који за полазиште има објективно стање, законито запошљаваље и располагање одобреним средствима.

Одлука о трошковима поступка донета је у складу са одредбама чланова 165. став 2, 153. и 154. ЗПП, према успеху странака у поступку, па су ревизијски наводи и у овом делу по оцени Врховног суда неосновани.

Из изнетих разлога, на основу члана 414. став 1. ЗПП, одлучено је као у ставу првом изреке.

Врховни суд је, применом члана 165. става 1. у вези чланова 153. и 154. ЗПП, одбио захтеве тужиоца и туженог за накнаду трошкова ревизијског поступка јер тужилац није постигао успех у овом поступку, а трошак за састав одговора на ревизију није били потребни за доношење одлуке ревизијског суда.

**Председник већа – судија
Јелица Бојанић Керкез, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић